

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Walerian

Nazwisko: Kukowski

Miejsce urodzenia: Pniewo

Data urodzenia: 29-07-1948

Imię ojca: Julian

Imię matki: Marianna

Dodatkowe informacje: Wojskowy Obóz Internowania na Kępie Panieńskiej pod Chełmnem powstał na mocy zarządzenia nr 0232 szefa POW z 26.10.1982, i funkcjonował w okresie od 5.11.1982 do 9.02.1983. Był jednym z kilku powołanych w ramach akcji „Jesień 82” (podobne działały m.in. w Czerwonym Borze i Trzebiatowie). Umieszczeni w nich zostali wytypowani przez SB i WSW działacze NSZZ „Solidarność” (łącznie około 1500 osób), uznani za „szczególnie niebezpiecznych” w czasie wprowadzania ustawy o związkach zawodowych, delegalizującej „Solidarność”. Oficjalnym powodem rozlokowania 305 osób na poligonie 9 Pomorskiego Pułku Pontonowego w Chełmnie, były szkolenia dla podoficerów i szeregowych rezerwy. Wśród powołanych znalazło się jednak kilkanaście osób bez przysięgi wojskowej lub chorych. Skoszarowani w Chełmnie „żołnierze” nie otrzymali też broni. Obóz polowy wybudowano na wale wiślanym (poza obszarem jednostki), pilnowanym przez WSW. Przetrzytywani prowadzili szereg prac ziemnych, w tym budowę mostu pontonowego na Wiśle. Formą represji były również warunki bytowe (niedograne namioty, brak opieki lekarskiej, prawa do widzeń, cenzura korespondencji, bicie, dodatkowe kary więzienia). Umieszczeni w obozie protestowali, podejmując głodówki, prowadząc pikietę, a także ucieczki. Więzionym udało się również postawić na terenie obozu krzyż. Było to szczególnie ważne, biorąc pod uwagę prowadzoną w Chełmnie przez oficerów polityczno-wychowawczych intensywną indoktrynację. Bibliografia:- Chinciński T., Ekstrema w obozie, „BIPN” 2006, nr 11-12, s. 53–58.- Lisiecki K., Panek T., Wabik W., Gdańsk w stanie wojennym 1981–1983, Gdańsk 2013.- Pawłowski P., Trzystu z Kępy Panieńskiej. Monografia wojskowego obozu internowania dla działaczy „Solidarności” na poligonie wodnym w Chełmnie (5 listopada 1982–2 lutego 1983), Koszalin 2008.- Polak W., Czas ludzi niepokornych, Toruń 2003.

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Walerian Kukowski w styczniu 1971 został zarejestrowany pod numerem 12573 jako jeden z wielu „figurantów” do Sprawy Obiektowej (SO) krypt. „Jesień-70”. Sprawa ta była prowadzona przez SB z Wydziału III i Wydz. Śledczego KW MO w Gdańsku (od dnia 7.01.1971) i dotyczyła robotniczych protestów, wystąpień i akcji strajkowych w grudniu 1970 i styczniu 1971 na terenie województwa gdańskiego oraz późniejszej operacyjnej kontroli wielu osób zaangażowanych w te wydarzenia. Walerian Kukowski, ślusarz i ówczesny pracownik Gdańskiej Stoczni Remontowej, występuje w zapisach funkcjonariuszy SB jako „wrogo ustosunkowany do PRL” uczestnik ww. wydarzeń. Wg niektórych zapisów, W. Kukowski to „główny inspirator wystąpień, demobilizuje załogę, przeszkadza w pracy”. Ponadto „przyłączył się” do grupy pracowników, którzy przerwali pracę w tej Stoczni w dniu 16.01.1971. Następnie brał udział w przygotowaniu zebrania załogi z kierownictwem Wydziału W-10, które miało doprowadzić do zmian na stanowiskach kierowniczych w Stoczni. Za powyższe działania był „typowany do zwolnienia z pracy”. Dnia 5.04.1976 materiały dotyczące Waleriana Kukowskiego złożono do archiwum Wydziału „C” KW MO w Gdańsku „z uwagi na zaniechanie przez niego działalności destrukcyjnej na terenie zakładu”.

IPN Gd 003/14 t. 46, 60 (15/IV).

Walerian Kukowski figuruje w zapisach karty ewidencyjnej WKU w Gdańsku i "Księgi ewidencji żołnierzy rezerwy" - powołanych na "ćwiczenia" do wojskowego obozu internowania (JW 1636) na Kępie Panieńskiej pod Chełmnem nad Wisłą. Został powołany do tej obozowej służby dnia 5.11.1982 i przydzielony do 6-ej kompanii pontonowej. Zwolniony po odbyciu ćwiczeń i służby dn. 3.02.1983.

IPN By 674/7, IPN Gd 799/743 (karta ewidencyjna WKU).